

NATURĂ ȘI SOCIETATE

***PERSPECTIVA EVOLUTIVĂ
ÎN SOCIOLOGIE***

Colecția „*Et in Arcadia ego*” apare sub egida
Centrului de Cercetări al Departamentului de Filosofie și Științe Socioumane.
Tema lucrării „Natură și societate. Perspectiva evolutivă în sociologie”
face parte din Planul anual de cercetare [2022, 2023].

Lucia Ovidia Vreja

NATURĂ ȘI SOCIETATE

**PERSPECTIVA EVOLUTIVĂ
ÎN SOCIOLOGIE**

Colecția „*Et in Arcadia ego*”

**Editura ASE
București
2023**

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE
DIN BUCUREȘTI

Copyright © 2023, Editura ASE

Toate drepturile asupra acestei ediții sunt rezervate editurii.

Editura ASE

Piața Romană nr. 6, sector 1, București, România
cod 010374

www.ase.ro

www.editura.ase.ro

editura@ase.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

VREJA, LUCIA OVIDIA

**Natură și societate : perspectiva evolutivă în sociologie / Vreja Lucia
Ovidia.** - București : Editura ASE, 2023

Conține bibliografie

ISBN 978-606-34-0487-0

316

Editura ASE

Redactor: Livia Radu

Tehnoredactor: Ruxandra Argatu

Coperta: Livia Radu

Autoarea își asumă întreaga responsabilitate pentru: ideile exprimate, corectitudinea științifică, originalitatea materialului și sursele bibliografice menționate.

*Această carte, care abordează
teme vechi din perspective noi,
este dedicată familiei.*

Cuprins

Cuvânt-înainte	11
1. INTRODUCERE	15
1.1 Originile sociologiei	16
1.1.1 <i>Auguste Comte și „regina științelor”</i>	19
1.1.2 <i>Herbert Spencer și organicismul</i>	21
1.1.3 <i>Karl Marx și determinismul economic</i>	25
1.1.4 <i>Émile Durkheim și conștiința colectivă</i>	27
1.2 Teorii clasice în sociologie	30
1.2.1 <i>Teoria structural-funcționalistă</i>	31
1.2.2 <i>Teoria conflictualistă</i>	34
1.2.3 <i>Teoria interacționismului simbolic</i>	38
1.3 Imaginația sociologică și deconstrucția realității	43
2. TEORIA EVOLUȚIEI ÎN ȘTIINȚELE SOCIALE	50
2.1 Teoria evoluției și controversele provocate	51
2.1.1 <i>O mare neînțelegere și nedreptățirea lui Darwin</i>	51
2.1.2 <i>Sociobiologia și revolta experților</i>	55
2.2 Sociologia și „bio-fobia”	58
2.3 Principiile fundamentale ale teoriei evoluției	63
2.3.1 <i>Dovezile lui Darwin</i>	64
2.3.2 <i>Premisele teoriei selecției naturale</i>	67
2.4 Coadă păunului și nedumerirea lui Darwin	71
2.4.1 <i>Supraviețuire sau reproducere?</i>	73
2.4.2 <i>Temeiuri ale selecției sexuale</i>	76
2.4.3 <i>Selecția sexuală și indicatorii aptitudinali</i>	81
2.5 Un cadru teoretic pentru o sociologie evoluționistă	86
3. MINTEA CA ADAPTARE ȘI SUPRAESTIMAREA RAȚIUNII	91
3.1 Mentea: <i>tabula rasa</i> sau sistem de operare preinstalat?	92
3.1.1 <i>Mentea și metafora computerului</i>	93

3.1.2	<i>Mintea și problemele adaptative</i>	96
3.2	Mediul ancestral și problemele adaptative.....	101
3.2.1	<i>Probleme adaptative și personalități multiple</i>	102
3.2.2	<i>Cele șapte personalități ale individului</i>	107
3.3	Problemele adaptative și metehnele minții umane.....	114
3.3.1	<i>Principiul savanei și limitele minții umane</i>	114
3.3.2	<i>Fundamentele evolutive ale erorilor de gândire</i>	119
4.	RAȚIUNE ȘI SIMȚIRE ÎN COMPORTAMENTUL	
	UMAN	128
4.1	Rolul emoțiilor în comportamentul uman	129
4.1.1	<i>Explicații clasice ale emoțiilor</i>	129
4.1.2	<i>Explicații evoluționiste ale emoțiilor</i>	134
4.1.3	<i>Emoția ca mod de operare</i>	138
4.2	Emoții și sentimente.....	143
4.2.1	<i>Emoții primare și emoții secundare</i>	144
4.2.2	<i>Emoții tainice versus sentimente fățișe</i>	146
4.3	Emoție și rațiune în comportamentul uman	148
4.3.1	<i>Tipuri de raționalitate</i>	149
4.3.2	<i>Emoțiile și procesul decizional</i>	152
4.4	Rolul social al emoțiilor.....	156
5.	CULTURĂ ȘI EVOLUȚIE	162
5.1	Cultura în științele sociale clasice.....	163
5.1.1	<i>Componente ale culturii</i>	163
5.1.2	<i>Cultură și comportament</i>	166
5.2	Vehiculele culturii	170
5.2.1	<i>Simboluri și simbolizare</i>	170
5.2.2	<i>Limbă și limbaj</i>	173
5.2.3	<i>Valori, cultură ideală și cultură reală</i>	176
5.2.4	<i>Norme și comportament</i>	180
5.3	Cultură și biologie	186
5.3.1	<i>Perspectiva biologică asupra comportamentului</i>	186
5.3.2	<i>Cultură creată și cultură transmisă</i>	189
5.3.3	<i>Teoria co-evoluției gene-cultură</i>	191

6. SOCIALIZAREA ȘI DEVENIREA ÎNTRU FIINȚĂ	
SOCIALĂ	199
6.1 Socializarea și integrarea socială a individului	200
6.1.1 <i>Socializarea ca proces</i>	200
6.1.2 <i>Socializarea și identitatea de sine</i>	204
6.1.3 <i>Tipuri de socializare</i>	208
6.2 Agenții socializării	211
6.2.1 <i>Familia ca arhitect al personalității</i>	211
6.2.2 <i>Școala ca edificator al personalității</i>	213
6.2.3 <i>Grupul de prieteni ca decorator al personalității</i>	215
6.2.4 <i>Mass-media ca agent provocator</i>	217
6.2.5 <i>Socializarea astăzi</i>	220
6.3 Natură versus cultură	224
6.3.1 <i>Interacțiunea natură - cultură</i>	225
6.3.2 <i>Rolul naturii în dezvoltarea individului</i>	228
7. STATUS ȘI ROL	233
7.1 Structura socială	234
7.1.1 <i>Statusul</i>	235
7.1.2 <i>Rolul</i>	238
7.1.3 <i>Setul de statusuri și rolul</i>	241
7.2 Statusul din punct de vedere evolutiv	243
7.2.1 <i>Status și succes evolutiv</i>	244
7.2.2 <i>Status de dominanță și status de prestigiu</i>	251
7.3 Status și consum ostentativ	256
7.3.1 <i>Semnalizare și simboluri de status</i>	256
7.3.2 <i>Status de prestigiu și cultură</i>	261
Bibliografie	273